

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: paulina.tabery@soc.cas.cz

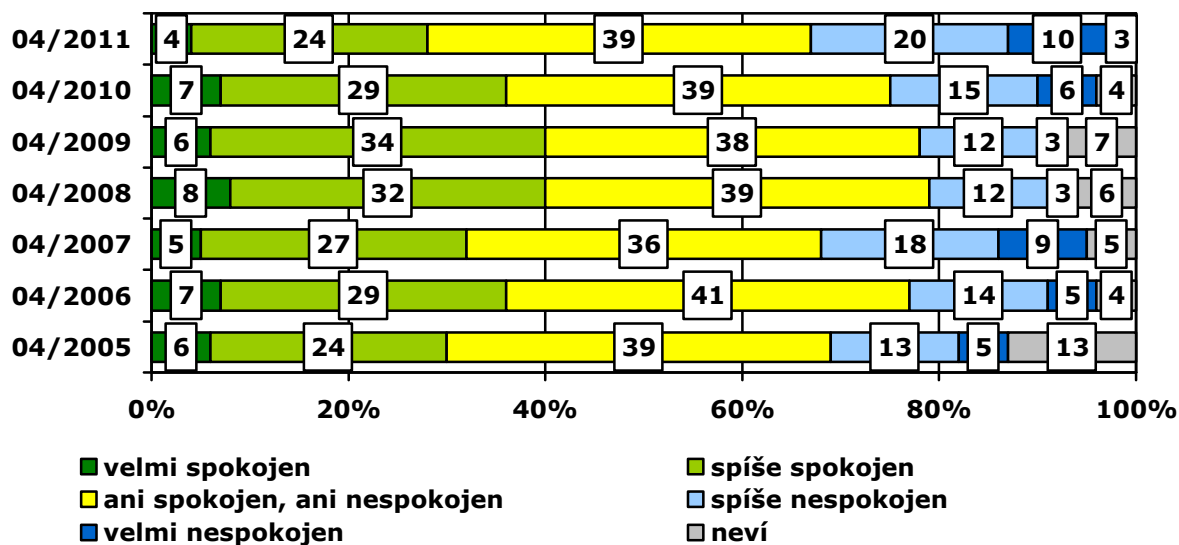
Názory obyvatel na členství České republiky v Evropské unii a evropskou integraci ve vybraných oblastech

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2011, v11-04</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>4. 4. – 11. 4. 2011</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>979</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.79, PM.73, PM.72, PM.27</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>30. června 2011</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Paulína Tabery</i>

V dubnu 2011 bylo v pravidelném šetření Naše společnost zkoumáno téma Evropské unie. Byla zjišťována spokojenost s členstvím v Evropské unii, měřena hloubka vztahu prostřednictvím pocitu hrdosti na příslušnost k unii a bylo zjišťováno mínění o prospěšnosti či škodlivosti integrace v pěti vybraných oblastech – hospodářství, politika, kultura, obrana a ekologie.

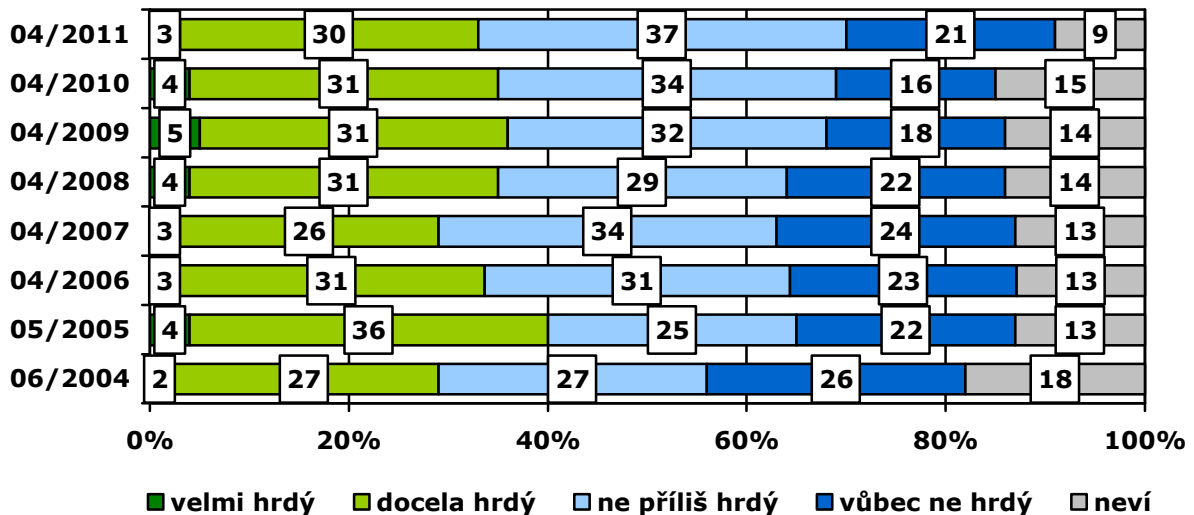
V otázce spokojenosti s členstvím jsou podíly spokojených a nespokojených poměrně vyrovnané s mírnou převahou těch nespokojených (28 % : 30 %), ovšem největší podíl, přibližně dvoupětinový (39 %) tvoří občané, kteří zastávají neutrální postoj *ani spokojen, ani nespokojen*. Ve srovnání s několika předešlými šetřeními došlo k poklesu podílu spokojených s členstvím v unii, a naopak podíl nespokojených narostl zhruba na úroveň roku 2007.

Graf 1. Spokojenost s členstvím v Evropské unii¹

Vyjádření spokojenosti či nespokojenosti s členstvím v Evropské unii souvisí s věkem, vzděláním a životní úrovní. Mladí lidé projevují vyšší míru spokojenosti s členstvím, která s přibývajícím věkem postupně klesá, nejdříve spíše ve prospěch neutrální varianty, u lidí starších 60 let i ve prospěch nespokojenosti. Také lidé s vyšším, zejména vysokoškolským vzděláním jsou s členstvím v unii spokojenější. Výrazné rozdíly lze nalézt podle životní úrovně domácnosti. Lidé s dobrou životní úrovní deklarují vyšší míru spokojenosti. Z hlediska politického přesvědčení jsou to přívrženci ODS a TOP 09, kteří vyjadřují větší spokojenost, výrazně nespokojeni jsou potenciální voliči KSČM.

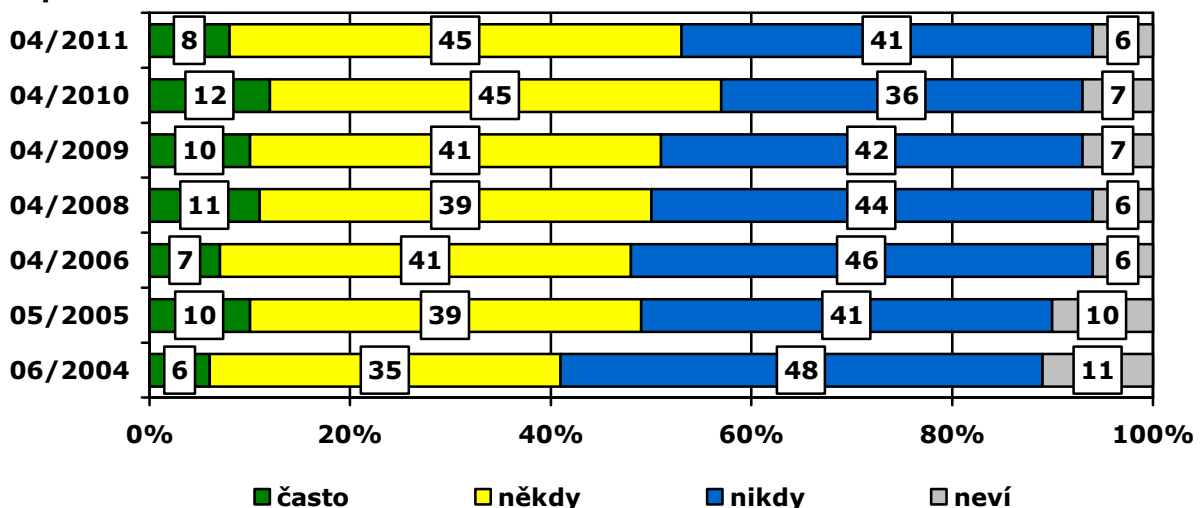
Intenzita vztahu k Evropské unii byla zjišťována prostřednictvím pocitu hrdosti. U třetiny občanů by se tento vztah dal označit za poměrně silný – 3 % jsou *velmi hrdá*, 30 % *docela hrdých*. Většinový postoj je však odlišný: necelé tři pětiny (58 %) Čechů hrdost spíše nepocítují, 37 % *není příliš hrdá* a *vůbec žádnou hrdost* necítí pětina obyvatel. Ve srovnání s minulým šetřením nedošlo k výrazným změnám, pouze velmi mírně posílila krajní varianta *vůbec ne hrdá*.

¹ Znění otázky: „Jak jste spokojen s členstvím České republiky v Evropské unii?“ Varianty odpovědí: jste velmi spokojen; spíše spokojen; ani spokojen, ani nespokojen; spíše nespokojen; velmi nespokojen.

Graf 2. Jak moc jste hrdý na to, že jste občanem Evropské unie?²

Vyšší míru hrdosti na „euroobčanství“ projevují mladí lidé (zejména ve věku 15 – 19 let), méně hrdí jsou zase lidé starší 60 let. Větší hrdost pociťují také vysokoškolsky vzdělaní a lidé s dobrou životní úrovní.

O něco více než polovina (53 %) obyvatel se cítí být nejen občany České republiky, ale také Evropské unie. Ti, kteří to pociťují *často*, jsou však v menšině (8 %), více než dvě pětiny (45 %) se tak cítí *někdy*. Přibližně dvě pětiny (41%) se jako občané unie necítí *nikdy*. Ve srovnání s minulým výzkumem podíl těch, kteří se nikdy necítí být občany unie, mírně narostl, a vrátil se přibližně na úroveň roku 2009.

Graf 3. Jak často se cítíte nejen jako občan České republiky, ale i jako občan Evropské unie?³

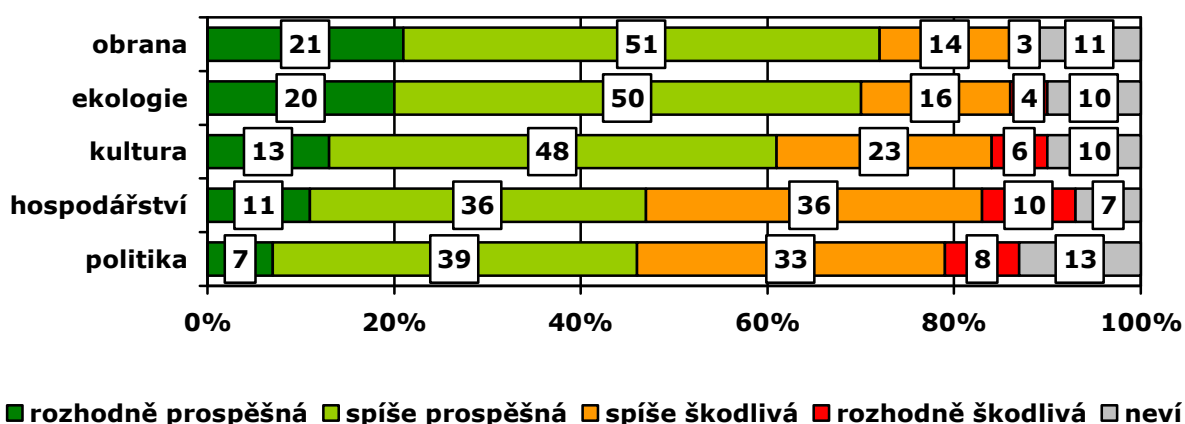
² Znění otázky: „Cítíte se být hrdý na to, že jste občanem Evropské unie? Řekl byste, že...“ Varianty odpovědí: jste velmi hrdý; docela hrdý; ne příliš hrdý; vůbec na to nejste hrdý.

³ Znění otázky: „Cítíte se nejen jako občan České republiky, ale i jako občan Evropské unie?“ Varianty odpovědí: často; někdy; nikdy se tak necítíte.

Podobně jako u hrdosti na „euroobčanství“, i zde hraje roli věk, vzdělání a životní úroveň. Mladší lidé ve větší míře volí odpověď *často*, pokud mají definovat frekvenci, s jakou se cítí být také občany Evropské unie, naopak lidé starší 60 let se ve větší míře kloní k odpovědi *nikdy*. Také lidé s vysokoškolsky vzdělání a ti, kteří deklarují dobrou životní úroveň, pociťují příslušnost k unii častěji.

Další otázka se týkala prospěšnosti či škodlivosti evropské integrace v pěti vybraných oblastech politiky. Nejvíce jsou občané přesvědčeni o tom, že integrace je prospěšná v oblasti obrany (72 %), ekologie (70 %) a kultury (61 %). Již méně lidí je přesvědčeno o prospěšnosti integrace v oblastech hospodářství a politiky, u kterých je mínění o prospěšnosti či škodlivosti poměrně vyrovnané (47 % : 46 %, resp. 46 % : 41 %).

Graf 4. Prospěšnost či škodlivost evropské integrace ve vybraných oblastech⁴

Ve srovnání s minulým šetřením se názory na integraci v oblastech obrany nebo ekologie příliš nezměnily. V případě kultury, a pak zejména hospodářství a politiky však došlo k posílení mínění o škodlivosti integrace.

Tabulka 1. Prospěšnost či škodlivost evropské integrace ve vybraných oblastech – časové srovnání (v %)

	10/2002	4/2006	4/2007	4/2008	4/2009	4/2010	4/2011
	P/Š	P/Š	P/Š	P/Š	P/Š	P/Š	P/Š
Obrana	71/10	74/9	68/16	71/15	75/9	72/14	72/17
Ekologie	78/7	70/16	70/16	76/13	73/13	68/16	70/20
Kultura	70/12	68/14	69/17	74/13	57/25	65/18	61/29
Hospodářství	60/25	63/22	47/43	57/26	54/34	52/35	47/46
Politika	59/19	55/26	53/32	60/29	52/29	54/28	46/41

⁴ Znění otázky: „Je podle Vás prospěšná nebo škodlivá evropská integrace v těchto oblastech: a) hospodářství, b) politika, c) kultura, d) obrana, e) ekologie?“ Varianty odpovědí: rozhodně prospěšná, spíše prospěšná, spíše škodlivá, rozhodně škodlivá.

Rozdíly v názorech na prospěšnost či škodlivost integrace ve daných oblastech politiky se projevují především podle vzdělání a životní úrovně. Lidé s vysokoškolským vzděláním jsou ve větší míře přesvědčeni o prospěšnosti integrace ve vybraných oblastech. Podobně občané deklarující dobrou životní úroveň si častěji myslí, že sjednocování v rámci unie v těchto oblastech je prospěšné, lidé se špatnou životní úrovní ve větší míře zastávají opačný názor.